

A
06
S
89

PROEFSTATION VOOR TUINBOUW ONDER GLAS TE NAALDWIJK

ijssla

voorjaarsteelt 1983

rassenproef 1e beoordeling

R.I.V.R.O.

J.H. Stolk & A.B. Jansen

Respectievelijk:

Rijksinstituut voor het rassenonderzoek van cultuurgewassen
(gedetacheerd op het Proefstation te Naaldwijk)

en

Proefstation voor Tuinbouw onder Glas te Naaldwijk

INHOUD

	Tabel
Proefopzet	
Proef- en proefveldgegevens	1
Waarnemingen	
In de proef opgenomen rassen	2
Toelichting bij de tabellen.	
Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie	3
Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de overige beoordelaars	4
Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras, gegeven door de commissie	5
Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras, gegeven door de overige beoordelaars	6
Overzicht van de gewichten in kg/100 stuks en het percentage afval van het totale gewicht	7
Percentage opengegroeide kroppen van het totaal aantal planten per veld	8
Samenvatting van de belangrijkste opmerkingen	9

Proefopzet

In het voorjaar van 1983 werden 5 nieuwe ijsslarassen op hun gebruikswaarde voor de praktijk beproefd.

Christallo werd als vergelijkingsras aan de serie toegevoegd.

De proef lag op 3 plaatsen in twee-voud en wel op de volgende bedrijven:

- Proefstation Naaldwijk (4 afdelingen)
- Proeftuin Breda
- Proeftuin Breda

De proef in Naaldwijk werd gecombineerd met een proef met verschillende nachttemperaturen met en zonder scherm.

De ingestelde dagtemperatuur was voor de 4 afdelingen $13+3^{\circ}\text{C}$.

De nachttemperaturen waren :afd.1 7°C hele teelt schermen,
afd.2 10°C (na 7 weken 7°C) hele teelt schermen,
afd.3 7°C geen scherm,
afd.4 10°C (na 3 weken 7°C) geen scherm.

Tabel 1. Proef- en proefveldgegevens.

	Nldw 1	Nldw 2	Nldw 3	Nldw 4	Breda 1	Breda 2
aantal pl/veld	35	35	35	35	70	70
plantafstand	13/m ²	13/m ²	13/m ²	13/m ²	14/m ²	14/m ²
veldgrootte	2.7 m ²	2.7 m ²	2.7 m ²	2.7 m ²	5.3 m ²	5.3 m ²
zaaidata	11-11-'82	11-11-'82	11-11-'82	11-11-'82	22-11-'82	-----
plantdata	10-01-'83	10-01-'83	10-01-'83	10-01-'83	13-01-'83	-----
beoordelingsdata	29-03-'83	29-03-'83	29-03-'83	29-03-'83	06-04-'83	24-05-'83
oogstdata	30-03-'83	30-03-'83	30-03-'83	30-03-'83	06-04-'83	26-05-'83

Waarnemingen

De waarnemingen zijn gedaan door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de tuinders, de N.A.K.G., de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst en medewerkers van het Gebruikswaarde-onderzoek.

In het oogstbare stadium werden er cijfers gegeven voor:

- vastheid bol
- omvang
- aanslag
- graterigheid
- hoeveelheid omblad
- gebruikswaarde

De cijfers werden aangevuld met opmerkingen.

In Naaldwijk werd het 100 kroggewicht bepaald en werd het percentage afval berekend.

In Breda werd alleen het 100 kroggewicht bepaald.

De resultaten van het e.e.a. staan in de volgende tabellen.

tabel 2. In de proef opgenomen rassen.

Veldnummers.																						
code	Naaldw.1		Naaldw.2		Naaldw.3		Naaldw.4		Breda 1		Breda 2		Witpatroon.									
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	1	2	3	4	5	6	7	10		
YA	1	23	32	43	51	71	75	85	3	11	3	11	-	-	-	-	-	-	+	-	-	
YB	11	20	31	42	50	70	80	89	2	10	2	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
YC	3	18	33	41	54	63	84	86	6	9	6	9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
YD	9	22	36	48	52	65	78	94	5	7	5	7	-	+	-	-	+	-	+	+	+	
YE	8	11	25	38	58	61	79	87	4	12	4	12	-	+	-	-	+	-	+	+	+	
YF	12	15	35	45	55	66	74	88	1	8	1	8	+	+	-	+	-	+	+	+	+	

Toelichting: Code YF = Vergelijkingsras Cristallo.

Witpatroon: - = Resistent.
+ = Vatbaar.

I + II zijn de verschillende parallellen.

Toelichting bij de tabellen.

Cijfers: vastheid bol 4 = te los
omvang 4 = te klein
aanslag 4 = zeer veel
graterigheid 4 = te graterig
omblad 4 = weinig
gebruikswaarde 4 = slecht

 vastheid bol 8 = goed vast
 omvang 8 = groot
 aanslag 8 = zeer weinig
 graterigheid 8 = erg gesloten
 omblad 8 = veel
 gebruikswaarde 8 = goed

YF = vergelijkingsras Cristallo.
N = Naaldwijk
B = Breda
Gém. = gemiddelde van de 6 proefplaatsen.

Opmerkingen:

- Breda 1 is alleen beoordeeld door de commissie.
- In Breda 1 is het aantal opengegroeide kroppen niet geteld.
- In Breda is geen percentage afval berekend.

Tabel 3. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie

	Vastheid bol							Omvang						
	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gem.	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gem.
YA	7.1	5.6	6.8	7.7	6.1	6.3	6.6	7.4	7.5	6.6	7.8	7.1	8.1	7.4
YB	7.5	7.0	6.9	7.7	7.2	6.9	7.2	6.0	6.4	6.5	6.5	6.1	6.7	6.4
YC	6.6	7.9	5.3	7.5	5.9	6.6	6.6	7.8	7.9	7.9	8.0	7.1	7.5	7.7
YD	6.8	7.0	6.3	7.2	6.1	4.9	6.4	7.6	8.3	7.9	8.3	6.6	8.2	7.8
YE	4.8	3.4	4.1	5.0	4.7	6.0	4.7	9.1	9.3	8.8	9.0	8.1	5.7	8.3
Gem.	6.6	6.2	5.9	7.0	6.0	6.1	6.3	7.6	7.9	7.5	7.9	7.0	7.2	7.5
YF	4.9	5.5	4.1	6.3	5.4	5.5	5.3	8.0	7.5	8.3	8.5	7.7	8.1	8.0

	Aanslag							Graterigheid						
	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gem.	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gem.
YA	6.8	6.0	7.0	6.3	7.2	6.5	6.6	5.6	5.8	6.4	6.5	5.9	5.7	6.0
YB	6.9	5.1	6.4	7.0	6.7	6.7	6.5	6.9	6.4	6.8	6.7	6.9	6.9	6.8
YC	6.4	6.4	6.5	5.5	6.4	6.7	6.3	6.8	6.6	6.5	6.5	5.8	6.6	6.5
YD	6.5	5.3	6.6	6.3	6.9	6.6	6.4	6.4	5.5	6.3	6.5	6.0	4.7	5.9
YE	6.5	7.3	6.4	5.7	6.9	7.2	6.7	6.5	5.8	6.6	6.2	5.2	7.2	6.3
Gem.	6.6	6.0	6.6	6.2	6.8	6.7	6.5	6.4	6.0	6.5	6.5	6.0	6.2	6.3
YF	5.9	5.8	6.0	5.3	6.1	5.7	5.8	6.6	6.1	6.4	6.7	5.6	5.8	6.2

	Omblad							Gebr. waarde						
	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gem.	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gem.
YA	6.8	7.0	6.5	7.5	6.9	7.1	7.0	5.8	5.3	6.0	6.8	5.8	5.5	5.9
YB	5.8	6.3	6.3	6.2	6.1	6.9	6.3	5.1	5.3	5.1	5.8	5.9	6.5	5.6
YC	7.5	7.9	7.8	7.2	7.1	7.0	7.4	5.9	6.8	5.5	6.7	5.8	6.2	6.2
YD	7.5	7.9	7.6	8.2	6.7	7.4	7.6	4.6	4.5	4.5	4.8	5.9	4.1	4.7
YE	8.9	9.3	8.8	8.8	7.6	6.5	8.3	4.3	3.5	3.9	4.2	4.2	4.7	4.1
Gem.	7.3	7.7	7.4	7.6	6.9	7.0	7.3	5.1	5.1	5.0	5.7	5.5	5.4	5.3
YF	8.0	7.9	8.4	8.3	7.6	7.3	7.9	4.6	5.3	4.4	5.7	5.4	5.1	5.1

Tabel 4. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de overige beoordelaars.

	Vastheid bol							Omvang						
	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.
YA	6.1	5.4	6.0	6.1		6.3	6.0	6.7	7.1	6.3	7.1		7.2	6.9
YB	6.7	6.3	6.2	7.2		6.5	6.6	5.6	6.0	5.6	5.7		6.3	5.8
YC	6.4	7.0	5.3	6.5		6.5	6.3	7.3	6.9	7.3	7.3		7.0	7.2
YD	6.5	6.5	6.2	6.4		5.3	6.2	6.7	7.2	7.1	7.4		7.3	7.1
YE	4.5	3.7	4.1	4.3		5.8	4.5	8.4	8.5	8.6	8.5		4.5	7.7
Gen.	6.0	5.8	5.6	6.1		6.1	5.9	6.9	7.1	7.0	7.2		6.5	6.9
YF	4.9	5.5	4.4	5.9		6.0	5.3	7.3	6.9	7.9	7.7		7.5	7.5

	Aanslag							Graterigheid						
	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.
YA	6.3	5.6	6.5	5.8		6.2	6.1	5.8	5.4	6.0	6.2		6.2	5.9
YB	6.6	5.1	5.9	6.3		6.2	6.0	6.5	6.1	6.5	6.8		6.3	6.4
YC	6.2	5.8	6.1	5.0		5.5	5.7	6.5	6.2	6.0	5.9		6.2	6.2
YD	6.2	4.9	5.9	5.8		5.8	5.7	5.9	5.3	5.9	5.8		5.0	5.6
YE	5.9	6.5	5.9	5.7		6.5	6.1	6.0	5.4	6.1	6.0		6.8	6.1
Gen.	6.2	5.6	6.1	5.7		6.0	5.9	6.1	5.7	6.1	6.1		6.1	6.0
YF	5.6	5.5	5.5	5.6		5.7	5.6	6.5	6.0	6.3	6.1		5.8	6.1

	Omblad							Gebr. waarde						
	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.
YA	6.6	6.4	6.3	6.6		6.3	6.4	5.4	5.1	5.5	5.7		5.8	5.5
YB	5.5	5.5	6.0	5.7		6.7	5.9	4.9	5.2	4.8	5.6		5.8	5.3
YC	7.4	6.8	7.0	6.9		5.8	6.8	6.2	6.3	5.5	6.1		5.5	5.9
YD	6.5	6.6	7.0	7.0		5.7	6.6	5.7	5.3	5.4	5.6		4.8	5.4
YE	8.3	8.1	8.3	8.0		6.0	7.7	4.4	3.6	3.9	4.1		4.5	4.1
Gen.	6.9	6.7	6.9	6.8		6.1	6.7	5.3	5.1	5.0	5.4		5.3	5.2
YF	6.9	6.8	7.5	7.1	...	5.8	6.8	4.9	5.5	5.1	5.6		5.5	5.3

Tabel 5. Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het cijfer van het standaardras, gegeven door de commissie.

	Vastheid bol							Omvang						
	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gem.	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gem.
YA	100.0	62.5	100.0	100.0	85.7	80.0	88.0	37.5	50.0	.0	83.3	28.6	80.0	46.6
YB	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	90.0	98.3	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0
YC	100.0	100.0	100.0	83.3	78.6	90.0	92.0	62.5	75.0	.0	100.0	21.4	40.0	49.8
YD	100.0	100.0	100.0	100.0	78.6	20.0	83.1	62.5	87.5	25.0	100.0	7.1	80.0	60.4
YE	50.0	.0	12.5	16.7	7.1	70.0	26.1	100.0	100.0	62.5	100.0	78.6	.0	73.5
Gem.	90.0	72.5	82.5	80.0	70.0	70.0	77.5	52.5	62.5	17.5	76.7	27.1	40.0	46.1
YF	4.9	5.5	4.1	6.3	5.4	5.5	5.3	8.0	7.5	8.3	8.5	7.7	8.1	8.0

	Aanslag							Graterigheid						
	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gem.	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gem.
YA	100.0	62.5	100.0	83.3	85.7	100.0	88.6	25.0	.0	37.5	50.0	64.3	70.0	41.1
YB	100.0	25.0	87.5	100.0	64.3	90.0	77.8	75.0	37.5	75.0	66.7	100.0	100.0	75.7
YC	87.5	87.5	87.5	50.0	50.0	100.0	77.1	75.0	62.5	50.0	50.0	78.6	100.0	69.4
YD	87.5	25.0	100.0	83.3	78.6	100.0	79.1	62.5	.0	25.0	50.0	85.7	10.0	38.9
YE	87.5	100.0	75.0	50.0	78.6	100.0	81.9	50.0	25.0	62.5	16.7	21.4	100.0	45.9
Gem.	92.5	60.0	90.0	73.3	71.4	98.0	80.9	57.5	25.0	50.0	46.7	70.0	76.0	54.2
YF	5.9	5.8	6.0	5.3	6.1	5.7	5.8	6.6	6.1	6.4	6.7	5.6	5.8	6.2

	Oablad							Gebr. waarde						
	N1	N2	N3	N4	N5	N6	Gem.	N1	N2	N3	N4	N5	N6	Gem.
YA	25.0	.0	.0	33.3	28.6	70.0	26.2	100.0	50.0	100.0	100.0	57.1	50.0	76.2
YB	.0	.0	.0	.0	.0	80.0	13.3	87.5	25.0	100.0	83.3	85.7	80.0	76.9
YC	50.0	75.0	75.0	33.3	14.3	70.0	52.9	100.0	100.0	100.0	100.0	78.6	90.0	94.8
YD	37.5	75.0	50.0	100.0	.0	80.0	57.1	62.5	.0	50.0	16.7	64.3	.0	32.3
YE	100.0	100.0	100.0	100.0	57.1	50.0	84.5	25.0	.0	12.5	.0	.0	30.0	11.3
Gem.	42.5	50.0	45.0	53.3	20.0	70.0	46.8	75.0	35.0	72.5	60.0	57.1	50.0	58.3
YF	8.0	7.9	8.4	8.3	7.6	7.3	7.9	4.6	5.3	4.4	5.7	5.4	5.1	5.1

Tabel 6. Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het cijfer van het standaardras, gegeven door de overige beoordelaars.

	Vastheid bol							Dwang						
	N1	N2	N3	N4	N5	N6	Gen.	N1	N2	N3	N4	N5	N6	Gen.
YA	100.0	60.0	100.0	20.0		100.0	76.0	10.0	40.0	.0	20.0		50.0	24.0
YB	100.0	90.0	100.0	80.0		100.0	94.0	.0	10.0	.0	.0		.0	2.0
YC	100.0	100.0	90.0	50.0		100.0	88.0	30.0	20.0	.0	30.0		50.0	26.0
YD	100.0	90.0	100.0	40.0		33.3	72.7	.0	20.0	.0	30.0		50.0	20.0
YE	70.0	.0	20.0	.0		66.7	31.3	100.0	100.0	60.0	100.0		.0	72.0
Gen.	94.0	68.0	82.0	38.0		80.0	72.4	28.0	38.0	12.0	36.0		30.0	28.8
YF	4.9	5.5	4.4	5.9		6.0	5.3	7.3	6.9	7.9	7.7		7.5	7.5

	Aanslag							Graterigheid						
	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.
YA	100.0	70.0	100.0	70.0		100.0	88.0	30.0	.0	10.0	30.0		83.3	30.7
YB	100.0	40.0	60.0	100.0		100.0	80.0	50.0	40.0	50.0	70.0		100.0	62.0
YC	90.0	60.0	100.0	20.0		66.7	67.3	50.0	30.0	20.0	20.0		100.0	44.0
YD	100.0	20.0	70.0	80.0		66.7	67.3	10.0	.0	20.0	10.0		16.7	11.3
YE	90.0	100.0	90.0	70.0		66.7	83.3	20.0	.0	30.0	20.0		100.0	34.0
Gen.	96.0	58.0	84.0	68.0		80.0	77.2	32.0	14.0	26.0	30.0		80.0	36.4
YF	5.6	5.5	5.5	5.6		5.7	5.6	6.5	6.0	6.3	6.1		5.8	6.1

	Omblad							Gebr. waarde						
	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.
YA	10.0	.0	.0	.0		33.3	8.7	90.0	30.0	100.0	70.0		83.3	74.7
YB	.0	.0	.0	.0		66.7	13.3	70.0	40.0	60.0	60.0		66.7	59.3
YC	50.0	.0	20.0	.0		33.3	20.7	100.0	90.0	100.0	90.0		66.7	89.3
YD	.0	.0	10.0	10.0		33.3	10.7	100.0	30.0	80.0	60.0		.0	54.0
YE	100.0	90.0	90.0	80.0		33.3	78.7	40.0	.0	.0	.0		.0	8.0
Gen.	32.0	18.0	24.0	18.0		40.0	26.4	80.0	38.0	68.0	56.0		43.3	57.1
YF	6.9	6.8	7.5	7.1		5.8	6.8	4.9	5.5	5.1	5.6		5.5	5.3

Tabel 7. Overzicht van de gewichten in kg/100 stuks en het percentage afval van het totale gewicht.

	Netto kroggewicht							Percentage afval						
	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.
YA	47.5	50.0	49.2	57.6	37.2	64.3	51.0	14.1	15.8	10.6	14.7			13.8
YB	43.3	46.9	41.8	46.6	35.7	51.8	44.4	15.6	13.8	13.5	17.8			15.2
YC	46.2	53.6	45.6	54.6	34.0	57.0	48.5	19.8	15.5	24.8	22.2			20.6
YD	44.0	48.4	51.4	52.4	32.1	55.1	47.2	15.7	14.1	13.2	18.4			15.4
YE	49.8	51.7	50.7	56.3	30.8	38.7	46.3	17.6	20.9	16.5	19.9			18.7
Gen.	46.2	50.1	47.7	53.5	34.0	53.4	47.5	16.6	16.0	15.7	18.6			16.7
YF	48.3	43.8	51.4	60.8	35.4	57.5	49.5	20.1	24.8	22.6	19.1			21.7

Tabel 8. Percentage opengeroeiide krogen van het totaal aantal planten per veld

	N1	N2	N3	N4	B1	B2	Gen.
YA	4.2	2.1	.0	.0		1.6	1.6
YB	2.1	.0	2.1	2.1		2.4	1.7
YC	4.2	.0	8.3	.0		2.4	3.0
YD	.0	.0	.0	.0		.0	.0
YE	16.7	47.9	31.2	37.5		1.6	27.0
Gen.	5.4	10.0	8.3	7.9		1.6	6.7
YF	12.5	.0	25.0	.0		.0	7.5

Tabel 9. Samenvatting van de gemaakte opmerkingen

Rassen	code	Naaldwijk 1 9 beoordelaars	Naaldwijk 2 9 beoordelaars	Naaldwijk 3 9 beoordelaars	Naaldwijk 4 9 beoordelaars	Breda 1 7 beoordelaars	Breda 2 8 beoordelaars
	YA	heterogeen (3x) te graterig-grof-los- te groot-wat rand	heterogeen te los grof	bol blad niet sluitend	grof van onder (2x) groot snijvlak(2x) schot	wat heterogeen	heterogeen (2x) rand begin schot(3x)-open te graterig(2x)-te wild
	YB	rand (14x) heterogeen (3x)	rand (10x) Verkreukeld(2x)	rand (15x) verkreukeld klein-heterogeen	rand (11x)	rand (13x)	rand(3x)-goed gevuld geen ijssla(2x) schot te zacht(2x)-gebob- beld
	YC	heterogeen op vastheid bol (2x)	heterogeen geel blad te groot		schot	te jong goed uiterlijk	schot (5x)
	YD	geen ijssla(5x)-taai(2x) grof van onder (3x)dof(2x) veel geel blad(2x)	geen ijssla (4x)taai(2x) geel blad(3x) blad- kleur(3x) grof(4x)	geen ijssla (4x) veel geel blad(3x) grof(3x)-taai(2x)	geen ijssla (2x) taai (2x) grof(2x)	geel blad (3x) grijs(2x) te glad bladig(2x)dof(2x)	geen ijssla(2x) los- bros-schot(4x) veel te open(3x)-graterig
	YE	losse bol (3x) wat wild(2x)-geel blad grof(2x)-te groot	te wild (4x) te royaal- los-geel blad	te groot te wild-grof geen bol	geen ijssla (2x)	heterogeen (7x) te los-te weelderig- graterig-wild	te klein(4x) te gladbladig- geen ijssla(5x)-begin schot (2x)
	YF	geen bol-grof	geel blad-heterogeen	groeit open(2x) los-geen groei	grof (2x)	te groot-hetero- geen- geel blad duurzaam - te jong	los(2x)-te wild graterig(2x)-rand niet volgroeid